

Plan Rozwoju miejscowości Staniszczce Małe na lata 2020 - 2025

Gmina Kolonowskie

Zadanie dofinansowane ze środków Samorządu Województwa Opolskiego w ramach realizacji zadania publicznego pn. "Wspieranie aktywności społecznej dotyczącej rozwoju obszarów wiejskich i odnowy wsi poprzez wspieranie uczestników Programu Odnowy Wsi i organizacji pozarządowych działających na obszarach wiejskich poprzez organizację spotkań, szkoleń, warsztatów i konferencji"

Spis treści:

1.	Wstęp	3
2.	Krótki rys historyczny miejscowości	4
3.	Położenie miejscowości i jej struktura przestrzenna	4
4.	Zmiany na wsi związane z procesem Odnowy Wsi	5
5.	Opis zasobów wsi	5
6.	Analiza SWOT	7
7.	Wizja wsi	9
8.	Program długoterminowy rozwoju wsi	9

1. Wstęp

Sołecka Strategia Rozwoju Miejscowości Staniszcze Małe powstała zgodnie z wymaganiami zawartymi w Ustawie z dnia 20 lutego 2015 roku o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020. (Dz. U. z 13.03.2015 r. poz. 349).

Strategia jest dokumentem który powstał po konsultacjach z Radą Sołecką i liderami wiejskimi. Jej celem jest poprawa jakości życia na wsi oraz uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma także przyczynić się do zintegrowania działań mieszkańców, organizacji pozarządowych działających na wsi oraz urzędu gminy.

Przy opracowaniu Strategii Miejscowości Staniszcze Małe zostały wykorzystane materiały udostępnione przez Stowarzyszenie Odnowa Wsi Staniszcze Małe, m.in. Plan Odnowy Miejscowości oraz informacje ze strony internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi www.minrol.gov.pl.

Strategia jest zgodna z następującymi dokumentami:

- Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Kolonowskie na lata 2015 – 2020;
- Lokalny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Kolonowskie na lata 2016 – 2023;
- Lokalna Strategia Rozwoju Lokalnej Grupy Działania „Kraina Dinozaurów” na lata 2014 - 2020.

2. Krótki rys historyczny miejscowości.

Nazwa miejscowości Staniszcze Małe pochodzi od imienia Stanis. Potwierdza to Heinrich Adamy w swym dziele pt. "Die Schlesichen Ortsnamen ihre Entstehung und Bedeutung", gdzie podaje, że miejscowość Staniszcze, wzięła swą nazwę od imienia. Nazwa ta w dokumentach po raz pierwszy występuje już w 1204 r. przy imieniu Stanisz, który był gościem podczas wyszczególniania poddanych Klasztoru Trzebnickiego, przez księcia Henryka Brodatego. Na przełomie XIII i XIV w. rycerz Fryderyk de Stanisz był właścicielem wsi. Stanis - jest pierwszym i podstawowym rdzeniem nazwy tej miejscowości. W swej kronice Michał Pakosz pisze, że Staniszcze na mapach były już lokalizowane w 1234 r., natomiast Jerzy Viola podaje, że Staniszcze istniały już w 1220 r. Wśród mieszkańców Staniszc Małych jest przekazywane podanie, o ciężkich walkach toczących się pomiędzy wojskami mongolskimi (powszechnie nazywanych Tatarami), a wojskami Księżnej Jadwigi śląskiej w 1241 r. za "Magdową Górą", wzdłuż drogi biegnącej do Krasiejowa. Staniszcze były zaliczane do wiosek rycerskich. Księżna Jadwiga po najeździe Tatarów sprowadziła na te ziemie osadników z Zachodu, którzy przeważnie byli pracownikami leśnymi. W XVIII w. w latach 1760 – 1800 Staniszcze Małe jako osada, należała do hrabiego ze Strzelec Opolskich, Philipa Colonny. W 1816 roku wyszedł dekret o nadaniu ziemi chłopom na własność. W 1822 r. mieszkańcy musieli oddawać dziesięcinę w naturze. W 1819 r. powstała pierwsza szkoła katolicka, w budynku pokrytym gontem. Mieściła się w niej jedna klasa i dwa pokoje.

Linia kolejowa Opole - Tarnowskie Góry została wybudowana w 1858 r. Dzieliła wieś na dwie części: dolną i górną. Część dolną zamieszkiwali chłopci, a górną rzemieślnicy i chałupnicy. Po kilku latach kursowania pociągów wprowadzono zakaz zatrzymywania się na stacji Staniszcze Małe z powodu braku pasażerów. Dopiero w roku 1905 pociągi zaczęły zatrzymywać się na stacji. W związku z tym przeniesiono most na obecne miejsce aby ułatwić transport towarów do Dobrodzienia.

Największe katastrofy których doświadczali mieszkańcy przysparzała rzeka Mała Panew. Największa powódź miała miejsce w 1905 r., woda sięgała do miejsca, w którym obecnie stoi kapliczka św. Urbana. Kapliczkę wybudowano w 1903 r. pod wezwaniem św. Nepomucena patrona katastrof. Staniszcze Małe jest wioską terytorialnie mniejszą od Staniszc Wielkich, stąd nazwa Staniszcze Małe jednak pod względem ilości mieszkańców i budynków mieszkalnych przewyższa Staniszcze Wielkie.

3. Położenie miejscowości jej struktura przestrzenna.

Staniszczce Małe to wieś w województwie opolskim (powiat strzelecki, gmina Kolonowskie). Wieś leży w środkowej części biegu rzeki Mała Panew, na jej lewym brzegu. Cechą charakterystyczną miejscowości jest bardzo duży udział lasów w ogólnym areale stanowi on ok.70% terytorium sołectwa. Jest to obszar chroniony lasów Stobrawsko – Turawskich. Na terenie wsi znajduje się wiele urokliwych miejsc występowania flory i fauny chronionej (łąki trzęślicowe, stawy leśne, źródło). Obszar wsi wynosi 7,1 km². W skład sołectwa wchodzi również przysiółek Granica, w sąsiedztwie którego , w miejscowości Krasiejów, znajdują się wykopaliska paleontologiczne jednego z najstarszych stanowisk dinozaurów na świecie. Układ osadniczy sprzyja rozwojowi i funkcjonowaniu infrastruktury technicznej.

4. Zmiany we wsi związane z programem Odnowy Wsi.

We wsi zaszło bardzo wiele zmian związanych z działaniem programu odnowy wsi. Powołane zostało do życia i działa bardzo aktywnie Stowarzyszenie Odnowy Wsi Staniszczce Małe. Mieszkańcy nabyli nową wiedzę i umiejętności w różnych dziedzinach, nauczyli się pozyskiwać pieniądze na realizację różnorodnych projektów. Powstało Centrum Aktywności Wiejskiej dzięki któremu wszyscy mieszkańcy mogą realizować własne pomysły i organizować ciekawe zajęcia. Stowarzyszenie podjęło się kontynuacji kultywowania tradycji wiejskich. Przez co nastąpiła większa integracja mieszkańców co jest widoczne szczególnie przy organizacji różnych przedsięwzięć. Większą rolę w działaniu na rzecz wsi odgrywa młodzież. Poprawie uległ stan infrastruktury technicznej – kanalizacja, poprawa jakości stanu dróg, chodniki, oświetlenie itd. Wybudowano plac zabaw potrzebny mieszkańcom – dzięki temu dorośli mają możliwość spotkania się dzięki swoim dzieciom. Mieszkańcy utrzymują na wysokim poziomie estetykę terenów zielonych. Nawiązaliśmy współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami. Stworzona została dość duża i atrakcyjna oferta kulturalna wpisana w kalendarz imprez.

5. Opis zasobów wsi.

- Położenie nad „Śląską Amazonką”.
- Wodospad na rzece Myślinka.
- Cmentarz.
- Organizacje działające w Staniszczech Małych – OSP, TSKN, Koło Emerytów, Stowarzyszenie Odnowy Wsi, Rada Sołecka, Rada Parafialna, Caritas.
- Duży potencjał ludzki – wielu wykształconych mieszkańców, zdecydowanych na działanie.
- Opracowany plan zagospodarowania przestrzennego.
- Boisko – lądowisko helikopterów.
- Internet światłowodowy.
- Pełna infrastruktura techniczna – wodociągi, kanalizacja, telefonia stacjonarna i komórkowa.
- Mikro i makro przedsiębiorstwa.
- Centrum Aktywności Wiejskiej.
- Mała Panew – rzeka spływów kajakowych, przystanie.
- Lasy w pobliżu wsi.
- Ścieżki rowerowe.
- Stawy międzyleśne.
- Kościół.
- Boisko obok szkoły ze sztuczną nawierzchnią.
- Kapliczki przydrożne.
- Źródło Stoczek - Naturalne źródło wody.
- Przystanek PKS
- Kulturowanie lokalnych zwyczajów (Wodzenie niedźwiedzia, Babski Comber, Św. Marcin).
- Stacja kolejowa (dobra komunikacja z Opolem).
- Rozwinięta turystyka.
- Tereny rekreacyjne.
- Biblioteka z bibliotekarką.
- Sąsiedztwo drogi wojewódzkiej – woj. Opolskie, woj. śląskie.
- Możliwość pracy sezonowej.
- Gospodarstwa agroturystyczne.
- Gospodarstwo rolne innego wymiaru - Giprol.
- Oświetlenie wsi.
- Segregacja odpadów.
- Położenie w niedużej odległości od Krasiejowa – miejsca odkryć paleontologicznych.
- Kulturowanie świąt kościelnych i uroczystości świeckich.
- Opracowane Questy.
- Strona internetowa prowadzona przez Stowarzyszenie.

6. Analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń wsi (SWOT)

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Działanie organizacji społecznych. 2. Wieś dobrze skomunikowana. 3. Spokojna okolica. 4. Piękne otoczenie. 5. Dobre miejsce do zamieszkania. 6. Szkoła. 7. Kościół. 8. Wykorzystanie potencjału tkwiącego w ludziach. 9. Wiejskie Centrum Kulturalno-Rekreacyjne miejsce spotkań i działań. 10. Zakłady produkcyjne i usługowe. 11. Czyste środowisko naturalne. 12. Wysoka estetyka posesji prywatnych. 13. Kulturowanie tradycji przez mieszkańców. 14. Znajomość tradycyjnej kuchni wiejskiej. 15. Wyasfaltowane i utwardzone drogi wewnętrzne. 16. Aktywność mieszkańców – udział w imprezach organizowanych na wsi. 17. Rosnący ruch turystyczny.	1. Spadek liczby mieszkańców. 2. Brak ekranów wygłuszających przy torach. 3. Niestrzeżony przejazd kolejowy. 4. Brak lokalu gastronomicznego. 5. Brak dostatecznej współpracy pomiędzy organizacjami i podmiotami działającymi na terenie wsi. 6. Brak uporządkowania w kwestii spływów kajakowych. 7. Zarządzanie obiektami gminnymi. 8. Działalność szkoły na rzecz środowiska lokalnego. 9. Niedostateczna ilość miejsc w przedszkolu. 10. Wyjazdy młodych ludzi w poszukiwaniu pracy. 11. Niedostateczny kapitał na realizację inwestycji. 12. Niskie poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców ze względu na brak chodnika wzdłuż ciągów komunikacyjnych. 13. Niewykorzystany potencjał młodzieży i jej małe zaangażowanie w sprawy wsi. 14. Niski przyrost naturalny. 15. Brak tablic informacyjnych z planem wsi. 16. Niedobory w oświetleniu wsi .

SZANSE	ZAGROŻENIA
1. Dalszy rozwój turystyki i agroturystyki. 2. Gazyfikacja wsi. 3. Edukacja mieszkańców. 4. Rozbudowa szkoły dla potrzeb 8 klasowej. 5. Polepszenie infrastruktury drogowej. 6. Stacja przekaźnikowa ORANGE. 7. Wykonanie tablic informacyjnych o miejscowości. 8. Starania o połączenie do Częstochowy i Tarnowskich Gór. 9. Otwarcie lokalu gastronomicznego. 10. Tworzenie miejsc pracy w sferze usług. 11. Poprawa estetyki i wizerunku wsi. 12. Możliwość pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodów. 13. Aktywizacja mieszkańców. 14. Troska o własne otoczenie, środowisko. 15. Przenoszenie na wieś dobrych praktyk współpracy, współdziałania. 16. Dobre wzorce działania dla dzieci i młodzieży. 17. Pozyskanie środków zewnętrznych na nowe inwestycje i przedsięwzięcia. 18. Możliwość pozyskiwania funduszy z różnych źródeł. 19. Wykorzystanie funduszy z Unii Europejskiej na realizację projektów. 20. Współpraca z LGD Kraina Dinozaurów. 21. Współpraca ze stowarzyszeniami działającymi w sąsiedztwie.	1. Powodzie i susza. 2. Jakość powietrza (Smog). 3. Wysoka średnia wieku mieszkańców. 4. Emigracja młodzieży. 5. Brak poszanowania prawa drogowego. 6. Wypalenie społeczników. 7. Rowy melioracyjne (niezadbane i związane z tym podtopienia). 8. Uregulowanie spraw własnościowych posesji, których granice sięgają terenów państwowych. 9. Nieuregulowany stan przejazdu kolejowego. 10. Niewielka świadomość zalet współdziałania. 11. Zniechęcenie liderów, niska motywacja do działania. 12. Niewystarczające środki finansowe na kolejne działania mieszkańców. 13. Spadek zainteresowania wsią przez mieszkańców. 14. Niewykorzystanie istniejących możliwości rozwojowych.

7. Wizja

Wykorzystanie zasobów naturalnych
i kulturowych sołectwa Staniszcze Małe
dla rozwoju obszarów wiejskich
poprzez turystykę.

8. Program długoterminowy rozwoju sołectwa Staniszcze Małe na lata 2019-2025.

*należy uzupełnić informacje, jeśli są znane

Cele jakie musimy osiągnąć	Projekty, przedsięwzięcia służące osiągnięciu celów	Termin realizacji*	Źródła finansowania*
A. TOŻSAMOŚĆ WSI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO			
1. Kultywowanie tradycji i pielęgnowanie dziedzictwa kulturowego.	Organizacja odpustu Parafialnego połączonego z festynem	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Organizacja tradycyjnych imprez - Babski comber, Wodzenie niedźwiedzia, Św. Marcin	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Organizacja biegów przełajowych na orientację, marszy Nordic Walking i rajdów rowerowych.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Co po nas pozostanie – zbieramy pamiątki, tworzymy małe muzeum.	2020 – 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Odnajdowanie i dokumentowanie śladów przeszłości.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
2. Wzmocnienie wizerunku wsi.	Remont Kościoła.	2020 - 2025	Środki własne/ Środki zewnętrzne
	Współpraca z Nadleśnictwem w Zawadzkiem – zagospodarowanie Stoczka.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Uregulowanie dostępu do wód - Mała Panew, Stoczek.	2020	Środki własne
	Utrzymanie czystości we wsi.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
B. STANDARD ŻYCIA			
1. Zagospodarowanie przestrzeni publicznej.	Budowa parkingu przykościelnego.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego.	2020	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Wyznaczenie ścieżki rowerowej i deptaku wzdłuż Małej Panwi („Śląskiej Amazonki”)	2020	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Poprawa stanu zagospodarowania cmentarza .	2020 - 2021	Środki własne /Środki gminy
	Montaż tablic informacyjnych z planem Staniszcza Małych przy wjeździe do wsi.	2021	Środki własne/ Środki zewnętrzne

2. Poprawa stanu bezpieczeństwa mieszkańców.	Poprawa stanu dróg.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Określenie miejsc dla nowych chodników.	2020	Środki własne
	Uzupełnienie oświetlenia wsi.	2021	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Szkolenie w zakresie zagrożenia smogiem.	2020	Środki WFOŚ
C. JAKOŚĆ ŻYCIA			
1. Podniesienie jakości oferty edukacyjnej i spędzania czasu wolnego.	Odnowienie infrastruktury rekreacyjnej.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Utworzenie Skate Parku lub Street Workoutu.	2020 - 2025	Środki własne/ Środki zewnętrzne
	Utrzymanie ścieżek rowerowych.	2020 - 2025	Środki własne/ Środki zewnętrzne
	Tworzymy i wprowadzamy Regulamin korzystania z Wiejskiego Centrum Kulturalno Rekreacyjnego.	2020	Środki własne
	Spotkania informacyjne i edukacyjne dla mieszkańców	2020 - 2025	Środki własne
	Organizacja zajęć rekreacyjnych dla mieszkańców.	2020 - 2025	Środki własne
	Poprawa funkcjonowania świetlicy.	2020	Środki własne/ Środki zewnętrzne
	Organizacja kursu zdrowego żywienia.	2020 - 2025	Środki własne/ Środki zewnętrzne
2. Budowanie nowych formy współpracy i współdziałania mieszkańców.	Aktywizacja mieszkańców, nie tylko na zebraniach wiejskich.	2020 - 2025	Środki własne
	Staniszczce Małe dla młodych – powołanie młodzieżowej Rady Sołectkiej.	2020	Środki własne
	Szkolenie dla chętnych – kurs pierwszej pomocy przedmedycznej.	2020 - 2025	Środki własne/ Środki zewnętrzne
D. BYT			
1. Promocja wsi	System informacji internetowej, strona WWW, FC	2020	Środki własne
	Nasz Quest – nie tylko dla mieszkańców.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Zakup gadżetów promujących wieś – smycze, długopisy itp.	2020	Środki własne/ Środki zewnętrzne
2. Poprawa warunków życia,	Gazyfikacja wsi.	2020 - 2025	Środki własne/ środki zewnętrzne
	Propagowanie wykorzystania oświetlenia fotowoltaicznego.	2020 - 2025	Środki własne

